2022

Time - 3 hours

Full Marks - 80

*Answer **all units** as per instructions.*
Figures in the right hand margin indicate marks.

UNITS - I & II

1. हितोपदेशग्रन्थानुसारेण विद्यायाः महत्त्वं प्रतिपादयत । [16

अथवा

कथं अज्ञातकुलशीलस्य कस्यचित् वासो न देयः ?

2. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत । [5 × 2

(क) कानि जीवलोकस्य षटसुखानि भवन्ति ?

(ख) धर्महीनजनः कथम् पशुभिः समानः ?

(ग) कीदृशं दानं सात्त्विक कथ्यते ?

3. उत्कलभाषया आंग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत । [6

उद्यमेन हि सिध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः ।
नहि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः ।।

अथवा

इज्याध्ययनदानानि तपः सत्यं धृतिः क्षमा ।
अलोभ इति मार्गध्यं धर्मस्याष्टविधः स्मृतः ।।

4. यथानिर्देशं शब्दानां रूपाणि लिखत । [2 × 4

(क) कवि – शब्दस्य प्रथमा – द्विवचने

(ख) देव – शब्दस्य तृतीया – एकवचने

(ग) अस्मद् – शब्दस्य द्वितीया – एकवचने

(घ) युष्मद् – शब्दस्य तृतीया – वहुवचने

UNITS - III & IV

5. युधिष्ठिरस्य कृते यक्षः कतिप्रश्नाः पृष्ठ ? तत् संक्षेपेण आलोचयत ।[16

अथवा

कथं यक्षः युधिष्ठिरस्य भ्रातॄन् पुनर्जीवयामास समासेन लिखत ।

6. सप्रसङ्गं व्याख्यां कुरु । [10

माता गुरुतरा भूमेः पिता उच्चतरश्चखात्
मन शीघ्रतरं वायोश्चिन्ता बहुतरी नृणाम् ।

अथवा

श्रुतेन श्रोत्रियो भवति तपसा विन्दते महत् ।
धृत्या द्वितीयवान् भवति बुद्धिमान् बृद्धसेवया ।।

7. उत्कलभाषया आंग्लभाषया <u>वा</u> अनुवादं कुरुत । [6

मृतो दरिद्रः पुरुषो मृतं राष्ट्रमराजकम् ।
मृतमश्रोत्रियं श्राद्धं मृतो यज्ञस्त्वदक्षिणाः ।।

अथवा

तुल्य पियापिये यस्य सुखदु:खे तथैव च ।
असीतानागते चोभे स वै सर्वधनी नरः ।।

8. यथानिर्देशं धानूनां रूपाणि लिखत । [2 × 4

(क) कृ – धातोः लृटि उत्तमपुरुष – एकवचने

(ख) नी – धातोः लङि प्रथमपुरुष – बहुवचने

(ग) पठ् – धातोः लोटि मध्यमपुरुष – एकवचने

(घ) पा – धातोः लटि उत्तमपुरुष – बहुवचने